



”Taiteen voima kuuluu kaikille”

60-vuotias |
Taiteilija Harri Kivi järjestää syntymäpäivänsä kunniaksi Artsua-taidetapahtuman Merihakaan.

Harri Römpötti

USEIMMAT odottavat saavansa lahjoja syntymäpäivänään, mutta taiteilija Harri Kivi antaa 60-vuotispäivänsä kunniaksi kaikelle kansalle tapahtuman, johon osallistuu yli 30 erilaista taiteilijaa.

Artsua Suomen parhaassa betonissa -tapahtumassa ovat mukana muiden muassa Jorma Uotinen, Katja Tukiainen, Rosa Liksom, Alvar Gullichsen, Sami Yaffa ja Outi Heiskanen – kaikki Kiven laajaa ystäväpiiriä. Taide-tapahtuman suojelijana toimii ulkoministeri Pekka Haavisto.

ARTSUA tapahtuu Merihaassa. Betonikerrostaloaluetta ei yleensä yhdistetä taiteeseen, mutta siellä on myös Kiven showroom, jossa on hänen oma miniretrospektiivinsä ja jossa pidetään Artsua-happeningin esityksiä.

”Merihaassa on suloista karheutta. Se suunniteltiin tulevaisuuden avaruuskaupungiksi 60-luvulla, kun osa kansasta kävi vielä ulkokuusissa. Silloin edistysellinen teknologia haluttiin näkyviin. En ainakaan keksi muuta syytä akvaariomaisille konehuoneille, joihin voi katsoa ikkunoista”, Kivi sanoo.

Osa taiteesta tulee esille näihin ikkunoihin ilmastointilaitteiden kanssa. Niiltä osin taidekätöilyä voi käydä etsimässä milloin vain, mutta löytämisessä auttavat Kiven päivittäin opastamat kävelykierrokset.

KIVI alkoi suuntautua taiteisiin jo varhain. Lastenkodissa hän leikki pitempään kuin muut ja piti omia tansseja. Teini-ikäisenä hän alkoi ahmia näyttelyitä, teatteria, kirjallisuutta ja kaikkea mahdollista.

”Halusin ottaa kiinni hyväosaiset, joiden luulin aina ammentaneen sivistyksestä. Myöhemmin huomasin, että suurin osa ei välitä taiteista. En ymmärrä sitä. Jos ei elämässä löydä taiteen voimaa, on kuin eläisi ilman rakkautta. Se on traagista. Kaikilla pitäisi olla mahdollisuus niihin molempiin”, Kivi sanoo.

”Kompensoin todellisuutta mielikuvituksella ja lopulta löysin itselleni uuden perheen taide-maailmasta. Olen yhä homo ludent, leikkivä ihminen. Leikkies-säänhän ihmiset ovat luovia.”

Kivi perehtyi jo teini-ikäisenä ranskalaiseen keittiöön. Helsingin ravintoloiden keittiöt eivät in-



1960-luvun pop-taide innoittaa kuvataiteilija Harri Kiveä. Hänet kuvattiin showroomissaan Merihaassa Outopilvi-teoksensa (2017) kautta.

gin ravintoloiden keittiöt eivät in-spiroineet, joten gastronomi-aa hän harjoitti yksin, teki opiskelijasolussa 1970-luvulla itselleen kolmen ruokalajin päivällisiä.

Taideympyröissä pyöriessä alkoi tuttavapiiri kasvaa. Korkeakulttuurin lisäksi Kivi sukelsi 1980-luvun kaupunkikulttuurin pyörteisiin klubeilla kuten Einstein A Go Gossa.

TANSSIA Kivi sanoo lennokkaaksi harrastukseksi, mutta sai hän siitä hommiakin. Hän oli mukana muun muassa 1970–1980-lukujen vaihteessa Suomen ensimmäisessä miestanssiryhmässä, joka kiersi Anneli Sistosen show'ssa pitkin Suomea.

Tanssi johti mallintöihin. Kivi

kehaisee olleensa ensimmäinen suomalainen miesmalli, joka markkinoi itseään ammattimaisella otteella.

”Olin kuin ruma ankanpoika-nen. Usein tv:n mainostauolla saattoi tulla peräkkäin kolme mainosta, joiden pääosassa esiinnyin. Tyttö- ja poikaystävät valittivat, ettei minun kanssani voinut enää mennä mihinkään, kun aina tulitiin pyytämään nim-mareita ja juttelemaan.”

Vähitellen orasti tahto tehdä omaa taidetta. 1980-luvun Kivi sanoo valokuvanneensa pakko-mielteisesti, mutta hän ei näyttänyt kuvia kenellekään. Hän arvelee, että negatiiveja on varastossa lähes 20 000.

Lopulta Kivi löysi omaksi alak-

seen kuvataiteen. Hän työskente-li taideorganisaatioissa kuten Ateneumissa ja Muu-galleriassa ennen kuin alkoi tehdä omaa tuotantoaan. 1990-luvulla hän teki installaatioita, joita pitää yhä keskeisimpinä töinään.

”Taide on kuin kieli. Mitä enemmän ranskalle uhras aikaa, sitä paremmin sitä oppii luke-maan. Lopulta etenin kokijasta tekijäksi. Gastronomi, erotiikka ja taide ovat serkuksia. Jos on hyvä yhdessä, voi olla toisessakin. Kumppanini sanoi, että olen hyvä kaikissa kolmessa.”

KIVEN kymmenvuotiaan show-roomin seinät ovat nyt täynnä puolipallon muotoisia akryyli-teoksia, joiden värit ja heijastuk-

Kuka?

Harri Kivi

- Syntyi 1961 Helsingissä.
- Työskennellyt tanssijana, mallina ja satunnaisesti näyttelijänä.
- Toiminut monissa järjestöissä, muun muassa Mallit ry:n puheenjohtajana 1985–1988.
- Yksityis- ja ryhmänäyttelyitä gallerioissa ja museoissa.
- Järjestänyt monitaiteisia ryhmätapahtumia ja osallistavia taidehankkeita. Esimerkiksi Kauppala-hanke (2002) jalkautti taidetta lähioihin ja Myrsky (2010) mahdollisti nuorten oman taiteen tekemisen.
- Useita palkintoja, muun muassa Sosiaali- ja terveys-turvan kansalaistoiminnan tunnustuspalkinto.
- Laaja Artsua-tapahtuma jatkuu Merihaassa 6. joulukuuta saakka. Ohjelma osoitteessa artsua.fi
- Täyttää 60 vuotta perjantaina 26. marraskuuta.

set loistavat sateenkaarina. Jotkut ovat öisen tummia.

Ei tule yllätyksenä, että 1960-luvun pop-taide innoittaa Kiveä. Muoto- ja värikielessä on samaa, mutta kummassa kolmiulotteisuudessa on jotain omaa. Ihan kuin heijastukset vihjailisivat neljännestä ulottuvuudesta.

Kivi sanoo niitä pilvilaivoiksi ja plutoiksi.

”Tavoitan niissä jotain selittämätöntä, oman sisäisen maailmani, unelmieni ja pakkomielteideni tekemistä lihaksi ja vereksi. Jo lastenkodissa tunsin suurta vapautta, kun katsoin öisin ikkunasta tähtitaivasta pimeydessä.”

”Mutta eivät nämä synny aina suu messingillä. Tämä on niin dorkaa hommaa, että en viitsisi tehdä sitä, ellen onnistuisi luomaan jotain ohittamatonta. Siinä olen tarvinnut paljon kunnianhimoa. Olen hakeutunut itseäni viisaampien seuraan, mutta kasvattanut itse itseni ja taiteeni.”

ENITEN Kiveä harmittaa taiteen asema. Ennen vanhaan monen klassisen tekijän tuotanto syntyi mesenaatin tuella. Nyt hän on huomannut, että vauraissa kodeissa ei ole enää taidetta seinillä. Sen sijaan on aina vain isompi tv-ruutu.

Kivi kommentaa sivistysporvareita heräämään.

”Taide kuuluu kaikille. Se on hyvinvoinnille yhtä tärkeä rakenne kuin viemäriverkosto. Ei tähän maailmaan synnytä maksamaan laskuja vaan lukemaan runoutta. Valtio on kulttuurin kivijalka, mutta yrityksillä pitää olla sekä eettiset että kulttuuriset arvot.”

Kivi näyttää tavallaan mallia Artsua-tapahtumallaan. Hän toivoo, että siitä kiinnostuisivat nekin, jotka eivät pidä taiteesta tai Merihaasta.